Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. 412. Wilno, dn. 27 marca 1931 roku.

Treść numeru:

III. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

-----ooooo0ooooo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Lietuvos Aidas" o polityce sowieckiej.

"Lietuvos Aidas" Nr.66 z dnia 23.III.r.b. Artykuł p.t. "Wysiłki rosyjskie i ich perspektywy". Streszczenie:

Cały świat interesuje się problemem Rosji Sowieckiej i zadaje sobie pytanie, do czego wreszcie polityka Sowietów doprowadzi. Ci którzy byli w Rosji, stwierdzają, że w zakresie uprzymysłowienia kraju osiągnęły już Sowiety duże wyniki. Z gospodarczą polityką Sowiecką związane są ściśle ich plany polityczne, których koroną jest dążenie do wywołania wszechświatowej rewolucji.

Nikt nie może zaręczyć, czy pewnego pięknego dnia na pograniczu sowiecko-polskiem i sowiecko-rumuńskiem nie wybuchnie jaki incydent, który da początek wojnie. Wyników tej wojny oczywiście przewidzieć niepodobna.

Sowiety postanowiły stworzyć własny, potężny przemysł. Jak widać plany te zostaną przez Sowiety zrealizowane, acz może nie w takim stopniu w jakimby chciały. W każdym jednak kraju liczyć się należy z możliwością wojny, której Sowiety po należytem wzmocnieniu się wewnętrznem unikać nie będą, jako okazji do wywołania rewolucji światowej.

Kronika.

Litewsko-niemiecka konferencja kolejowa. 25.III.r.b. rozpoczęła się w Berlinie kolejna litewsko-niemiecka konferencja kolejowa w sprawie uporządkowania komunikacji bezpośredniej. Konferencja rozważy nowe przepisy służbowe, sprawy taryfy, oraz kwestje związane z zawarciem konwencji do regulowania stosunków służbowych i t.p. Ze strony Litwy w konferencji biorą udział: Masilunas, Nowakas i Lepa.

Odczyt fiński o państwach nadbałtyckich. W tych dniach wygłosił przez fińskie radjo redaktor działu zagranicznego wielkiego dziennika helsingforskiego "Uusi Suomi" p.Vaino Joensuu dłuższy odczyt o państwach nadbałtyckich, ze specjalnem uwzględniem obecnej politycznej finansowej sytuacji Litwy. Zaznaczyć należy, że fińskie radjo posiada około 100.000 odbiorców.

Litwini w Finlandji. Według informacji konsulatu litewskiego w Helsingforsie w Finlandji zamieszkuje obecnie 111 obywateli litewskich: 27 mężczyzn, 34 kobiety i 30 dzieci.

Przyjazd ekonomisty litewskiego do Tallina. Do Tallina przybył z polecenia litewskiego ministerstwa rolnictwa ekonomista litewski p.Galwanowski, brat byłego premjera litewskiego. Wizyta p.Galwanowskiego ma na celu zapoznanie się ze strukturą gospodarczą Estonji. Poprzednio bawił ekonomista litewski w tych samych celach na Łotwie.

Litewsko-łotewska konferencja prasowa. W początkach kwietnia r.b. w Kownie odbędzie się litewsko-łotewska konferencja prasowa w sprawie wyłonienia wspólnego komitetu prasowego dla obu państw. Na konferencję przybywa z Rygi 12 dziennikarzy łotewskich z prezesem związku dziennikarzy łotewskich p.Skalbe na czele.

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych z Estonją. W dniu 25 b.m. została dokonana wymiana dokumentów ratyfikacyjnych dotychczasowego układu handlowego między Litwą a Estonją. Traktat handlowy obowiązuje od dnia dokonania wymiany.

I m p o r t s o w i e c k i n a L i t w ę . Przed kilku tygodniami na posiedzeniu izby handlowo-przemysłowej znany finasista litewski Wojłokajtis bardzo ostro występował przeciwko dumpingowi leśnemu. Obecnie p.Wojłokajtis zawarł umowę z przedstawicielami Sowietów, dotyczącą wwozu na Litwę 5 miljonów metrów manufaktury sowieckiej. Fabrykanci litewscy założyli wobec powyższego protest, motywując swe stanowisko tem, że na tem ucierpi względnie będzie całkowicie zniszczony własny przemysł.

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

"L i e t u v o s A i d a s" o b u d ż e c i e l i t e w s k i m.

"Lietuvos Aidas" Nr.67 z dn.24 b.m.

W chwili, gdy cały świat przeżywa ostry kryzys gospodarczy, gdy niejedno państwo z trudem pokrywa zwykłe rozchody zwykłemi wpływami, a nieraz zmuszone jest sięgać w tym celu do dochodów nadzwyczajnych, budżet litewski pokrywa niemal dwie trzecie wydatków nadzwyczajnych dochodami zwykłemi. W ten spsób w razie potrzeby mogą być poczynione znaczne oszczędności sum, przeznaczonych na wydatki nadzwyczajne, dla poparcia której bądź gałęzi gospodarki krajowej. Jednak wykonanie budżetu r.ub. wskazuje, że nie będzie potrzeby stosowania takich środków, gdyż sytuacja ekonomiczna kraju pozwala na realizację zamierzonych prac. Swiadczy o tem fakt zaoszczędzenia w r.ub.12,5 miljonów litów, co dowodzi, iż budżet był oparty na realnych podstawach.

Budżet 1931 r. ma charakter gospodarczy.

Wobec spowodowanego przez kryzys światowy spadku cen produktów rolniczych, stanowiących gros wytwórczości krajowej, najwięcej uwagi poświęcono wsparciu cierpiącego na tem rolnictwa, dając mu możność poprawienia jakości wytwarzanych produktów, a tem samem ułatwiając ich byt. To też suma przewidzianych nadzwyczajnych wydatków Ministerstwa Rolnictwa stanowi niemal trzecią część ogólnej sumy nadzwyczajnych wydatków państwa. Pieniądze te zostaną użyte na podtrzymanie spadających cen zboża, nierogacizny i masła, prace meljoracyjne i zapomogi dla nowoosiedleńców. Na każdy z tych celów przeznaczono sumy znacznie większe, niż w roku ubiegłym. Również większe wydatki przewidziano w budżecie Ministerstwa Komunikacji, przeznaczając wielkie sumy na budowę szos, mostów, ukończenie linji kolejowej Telsze-Kretynga i in.

O półtora milj.lt.więcej, niż w r.ub. przeznaczono Ministerstwu Spraw Wewnętrznych w związku z zamiarem rozszerzenia opieki społecznej oraz o 2,7 milj.lt.więcej Ministerstwu Oswiaty w celu dalszego wprowadzenia przymusowego nauczania, wzniesienia szeregu nowych szkół, organizacyj wychowania fizycznego i t.p.

Wogóle przewiduje budżet wzrost wydatków tych ministerstw, które bezpośrednio wpływają na wzmożenie się dobrobytu, krzewienie oświaty i kultury. Jednak ogólna suma przewidzianych rozchodów jest o 5,4 milj.lt.mniejsza, niż w r.ub., co świadczy o oszczędnościach poczynionych w pozycjach mniej produkcyjnych.

Budżet jest oparty na realnych podstawach, i niema wątpliwości, iż zostanie celowo wykonany.

K r o n i k a.

W p ł y w y z k o l e i s z e r o k o t o r o w y c h z a l u t y r. b. W ciągu m.lutego r.b. wpływy z kolei szerokotorowych wynosiły 2.783.200 lit., zaś przejazdy bezpłatne regulowane przez Ministerstwo Komunikacji sięgały sumy 916.800 lit. Ogółem w lutym r.b. wpłynęło z kolei szerokotorowych 3 milj.700 tys.litów.

W a l n e z e b r a n i e L i t e w s k i e g o B a n k u Z i e m s k i e g o . 23 marca w Kownie pod przewodnictwem premjera Tubelisa odbyło się walne zebranie Banku Ziemskiego. Ze sprawozdania wynikło, że obrót banku w tym roku wynosił 111.500.000 lit. i dał zysku 2 milj. 309.000 litów.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L i t e w s k i r y n e k p i e n i ę ż n y i k r e d y t o w y w 1 9 3 0 r . Warunki kredytowe na rynku litewskim w 1930 r. znacznie się polepszyły. Już w pierwszem półroczu odczuwały się zasoby płynnej gotówki. Według obliczeń Banku Litewskiego, wkłady prywatne wynosiły w dniu 1 lipca 1930 r. na terenie całej Litwy 184 milj.lit. czyli o 54 milj.litów więcej, niż w dniu 1 stycznia 1929 r./130 milj. litów/. Była to jedna z głównych przyczyn wolnej gotówki na rynku pieniężnym. Prywatna stopa dyskontowa od pożyczek, która wynosiła w 1929 r. 14 do 18%, spadła w 1930 r. do 10-12% i ma tendencję dalszej zniżki.

Do ożywienia rynku pieniężnego i obniżenia stopy dyskontowej przyczyniła się również pożyczka szwedzka w wysokości 60 milj. litów na 35 lat. Z sumy tej otrzymano w 1930 r. 20 milj.litów, przeznaczając je na organizację długoterminowego kredytu hipotecznego.

Suma banknotów w obiegu w grudniu 1930 r. wyrażała się liczbą 117,2 milj.litów, czyli o 20,8 milj.litów więcej, niż w 1929 r. /96,4 milj.litów/. Pokrycie w złocie banknotów wynosiło 33,6%, w dewizach zaś - 77,7%; ogólne zaś pokrycie w złocie i dewizach - 107,3% całego obiegu banknotów.

Liczba protestowanych weksli w 1930 r. wyrażała się sumą 40,1 milj.litów, czyli o 9 milj.litów mniej niż w 1929 r./49,1 milj. litów/.

R e f o r m a r o l n a w l a t a c h 1 9 1 9 - 1 9 3 0 .Reforma rolna na Litwie straciła już swą aktualność, gdyż niewiele już pozostało obszarów nierozparcelowanych i nieuporządkowanych.

Reforma rolna w latach 1919-1930 /włącznie/ przedstawia się w ogólnych zarysach jak następuje:

Dano na własność osadnikom: 1215 rzemieślnikom do 2-ch ha 233 ha, 3,090 osadnikom do 2-ch ha - 5.278 ha, 8,497 od 2 do 8 ha - 49.729 ha, 22,460 osadnikom od 8-20 ha - 266.657 ha, 428 osadnikom po przeszło 20 ha - 10,586 ha. Ogółem 35.690 osadnikom nadano 334.483 ha.

22.714 małorolnym nadano 81.116 ha, 6.301 mieszczanom - 2.777 ha, 175-ciu kościołom parafjalnym - 1.513 ha, 429 cmentarzom - 332 ha, 40 prywatnym organizacjom szkolnym i przytułkom - 586 ha. Ogółem 65.349 osób i organizacyj /Wraz z osadnikami/ otrzymało na własność 420.807 ha.

Oddano do użytku 1.176-ciu szkołom powszechnym 3.698 ha; 1.377 innym instytucjom - 27,081 ha. Ogółem 2.553 instytucjom państwowym nadano 30.759 ha; 115 urzędom samorządowym oddano dla wzniesienia budynków 219 ha; 112 szpitalom i przytułkom 834 ha; 788 zwierzyńcom, parkom, na ulice i place - 1.276 ha. Ogółem urzędom samorządowym nadano 2.329 ha; osobom prywatnym i organizacjom - 177 ha; na potrzeby kultury rolnej - 12.850 ha; 59-ciu zakładom o znaczeniu społecznym - 603 ha; na inne cele - 2.729 ha. Ogółem 459-ciu osobom prywatnym i organizacjom nadano 16.178 ha. Ogółem 4.629 osobom i urzędom oddano do użytku 49.266 ha. Pozostawiono do sprzedaży zgodnie z § 65 ustawy o reformie rolnej 647 osobom 12.406 ha. Oddano za zlikwidowane serwituty 14.303 ha; pozostawiono właścicielom 1.080 gospodarstw 101.662 ha tytułem niewywłaszczonej normy; 192 zakładom przemysłowym pozostawiono 1.107 ha. Ogółem pozostawiono 1.272 właścicielom 102.769 ha. Ogółem parcelacja objęła w latach 1919-1929 obszar 599.551 ha. Ogółem w 1930 r. parcelacja objęła 31.884 ha. Ogółem w latach 1919-1930 /włącznie/ objęła parcelacja obszar 6.31.435 ha.

H a n d e l z a g r a n i c z n y w l u t y m . W lutym r.b. eksport z Litwy wyraził się cyfrą 21,4 milj.litów, zaś import - 20,1 milj.litów. Nadwyżka eksportu wynosi więc 1,3 milj.litów. W porównaniu ze styczniem eksport lutowy zmalał o sumę 4,6 milj.litów, import zaś lutowy zmalał w porównaniu ze styczniem o 0,7 milj. litów. Eksport za styczeń i luty r.b. wyraził się sumą 47,4 milj.litów /w 1930 r. 37,2 milj.litów/. Import za styczeń i luty wyraził się sumą 40,9 milj.litów /w 1930 r. 45,5 milj.litów/.